Rahvusvaheline eestpalvepäev tagakiusatud kristlaste eest

„Kas sa tunned meie kannatusi?”

1. ja 8. november 2026

Algataja Maailma Evangeelne Allianss

Eestis toimub palvepäev koostöös Eesti Evangeelne Allianss, Eesti Kirikute Nõukogu ja Eesti Piibliselts 15.11.2026.

30 AASTAT · 1996–2026

> *„Sina aga oled järgnenud minu õpetusele, eluviisile, elu eesmärgile, usule, pikale meelele, armastusele, vastupidamisele, tagakiusamistele, kannatamistele, mis on mulle osaks saanud Antiookias, Ikoonionis ja Lüstras. Milliseid tagakiusamisi ma olen talunud! Ja kõigist neist on Issand mu välja kiskunud. Ja kõiki, kes tahavad elada jumalakartlikult Kristuses Jeesuses, kiusatakse taga.”*
>
> **2Tm 3:10–12 · TEEMA: KAS SA TUNNED MEIE KANNATUSI?**

TEINE OSA

Teabeleht

Põhiteave: mis on IDOP, millal see toimub, kellele see on mõeldud ja lühiülevaade selle algusest.

Mis see on – rahvusvaheline eestpalvepäev tagakiusatud kristlaste eest (IDOP): ülemaailmne üleskutse ühiselt palvetada kristlaste eest, kes kogevad oma usu tõttu diskrimineerimist, vaenulikkust ja vägivalda.

Millal – iga aasta novembri kahel esimesel pühapäeval. ***Eestis juba mitmeid aastaid kolmandal pühapäeval.*** Kaks pühapäeva on valitud selleks, et kogudused saaksid arvestada oma traditsioonidega. Paljud tähistavad 1. novembril kõigi pühakute päeva, Ühendkuningriigis ja Rahvaste Ühenduse riikides on novembri teine pühapäev sõdades langenute mälestuspühapäev.

Miks novembris – kuupäev paigutub läänekristlikus kalendris kõigi pühakute päeva ja hingedepäeva aega, mil kirik on traditsiooniliselt meenutanud märtreid.

Kes korraldab – Maailma Evangeelne Allianss oma usuvabaduse komisjoni kaudu.

Materjalid – idop.org, tasuta, inglise, prantsuse, portugali, vene, hispaania ja araabia keeles.

Osalemistasu – puudub.

IDOPi kujunemine Godfrey Yogarajah sõnadega

1994. aasta jaanuaris mõrvati Iraanis piiskop Haik Hovsepian Mehr, kes oli kaitsnud usust taganemise eest surma mõistetud pastorit Mehdi Dibaj'd. Äsja usuvabaduse komisjoni direktoriks nimetatud Brian O'Connell juhtis erakorralist Iraani eest palvetamise päeva. Vastukaja oli nii suur, et 1996. aastal algatas usuvabaduse komisjon IDOPi. Juba esimesel aastal osales üle 100 riigi; WEA Põhja-Ameerika büroo kaudu tegutsenud USA ühendus aitas algatusel seal varakult laialt levida.

Kolmkümmend aastat hiljem on üksikasjad muutunud: millised riigid on enim uudistes, milliseid suhtlusvahendeid kasutame ja kui palju me nüüd tagakiusatud kristlastest teame. Kuid algatuse aluseks olev veendumus pole sugugi muutunud. Ükski Kristuse ihu liige ei kannata üksi (1Kr 12:26).

Sellest ajast on algatus levinud evangeelsetest ringkondadest palju kaugemale: sellega on ühinenud katoliiklikud ja ajalooliste protestantlike kirikute organisatsioonid ning kristlikud tööharud kogu maailmas. Mitmed korraldavad nüüd oma IDOPi kampaaniaid, mis on hea tulemus. Algatuse käivitas Maailma Evangeelne Allianss.

> *„Alles siis, kui innustame kirikut palvetama nende eest, keda usu tõttu Kristusesse taga kiusatakse, näeme olulist muutust selles, kui palju nende kannatustele kaasa elatakse ja nende aitamiseks tegutsetakse."*
>
> VEND ANDREW, OPEN DOORS – ESIMESE WEA USUVABADUSE AUHINNA VASTUVÕTMISEL 1997. AASTAL

KOLMAS OSA

Uuringuandmed

Kõik alltoodud arvud pärinevad IIRFi vägivallajuhtumite andmebaasist ning hõlmavad ajavahemikku 1. jaanuarist 31. detsembrini 2025. Arvesse on võetud üksnes juhtumid, mille ohvrid olid registreeritud kristlastena. Viidake andmeid kasutades alati allikale.[1]

4652	2832	3527
tapetud kristlast 36 riigis	registreeritud inimröövi	oma riigi piires kodust lahkuma sunnitud inimest

Kaks erinevat mustrit

2025. aasta andmed kinnitavad kahte mustrit. Seda on oluline mõista, sest eri paigus kogevad kristlased tagakiusamist erinevalt. Sahara-taguses Aafrikas, eeskätt Nigeerias, seisavad kristlased silmitsi mitteriiklike relvarühmituste surmava vägivallaga, mis hävitab kodusid ja põhjustab ulatuslikku riigisisest sundrännet. Hiinas, Iraanis, Venemaal ja osas Ladina-Ameerikast avaldab survet riik ise: vahistamiste, kriminaalmenetluste ja pühakodade halduslikku sulgemise kaudu.

Need kategooriad ei ole üksteisest täielikult lahutatud, kuid õiguste kaitse seisukohast tähendab esimene suutmatust inimesi kaitsta ning teine riigivõimu teadlikku rakendamist. Need nõuavad erinevaid vastuseid ja nende segiajamine nõrgestab mõlemat argumenti.

Tapmised ja inimröövid

36 riigis registreeritud 4652 tapmisest toimus 3792 – rohkem kui neli viiendikku – Nigeerias. Seal leidis aset ka 2486 inimröövi kõigist 2832 juhtumist. Koos Kongo Demokraatliku Vabariigiga moodustavad need kaks riiki üle 90 protsendi kõigist andmestikus kajastatud tapmistest. Nigeerias olid tuvastatud toimepanijate seas suurima osakaaluga revolutsioonilised või poolsõjaväelised rühmitused ning etniliste rühmade juhid.

TAPMISED

RIIK	REGISTREERITUD
Nigeeria	**3792**
Kongo Demokraatlik Vabariik	**445**
Mosambiik	**72**
Etioopia	**58**
Haiti	**42**

[1] https://iirf.global/publications/reports/top-five-countries-for-killings-abductions-arrests-and-sentences-of-christians/

INIMRÖÖVID

RIIK	REGISTREERITUD
Nigeeria	**2486**
Kongo Demokraatlik Vabariik	**99**
Etioopia	**77**
Myanmar	**32**
Kamerun	**30**

Vahistamised ja karistused

Selles kategoorias ilmneb teistsugune geograafia ja loogika. Eristav tunnus on toimepanija: riigiametnikud märgiti toimepanijaks 843 vahistamisest 812 puhul ning 199 karistusest 198 puhul. Kui tapmised ja inimröövid on suuresti mitteriiklike relvarühmituste toime pandud, siis vahistamised ja karistuste määramine on peaaegu täielikult riikide tegevus. See näitab jätkuvat õiguslike vahenditega survestamist ja usulise tegevuse kriminaliseerimist autoritaarsetes oludes.

VAHISTAMISED

RIIK	REGISTREERITUD
Hiina	**228**
Iraan	**115**
Tansaania	**89**
Venemaa	**61**
Tai	**60**

VANGLAKARISTUSED

RIIK	REGISTREERITUD
Venemaa	**88**
Hiina	**41**
Iraan	**32**
Kuuba	**14**
Nicaragua	**7**

Rünnakud hoonetele – kodud ja ettevõtted

Need juhtumid koonduvad relvakonfliktide piirkondadesse ning kajastavad sisuliselt sama vägivalla varalist külge, mille tagajärgi näitavad tapmiste ja sundrände arvud. Nigeerias ja Mosambiigis olid ülekaalus rünnakud kodudele, mitte ettevõtetele.

RIIK	REGISTREERITUD
Nigeeria	**556**
Mosambiik	**381**
Bosnia ja Hertsegoviina	**60**
Iraak	**48**
Myanmar	**40**

Rünnakud pühakodadele

Jaotus on siin märgatavalt teistsugune ning koguarvud varjavad kaht eri nähtust. Nimekirja juhib India, kuid seal puudutas 212 juhtumist 200 pühakodade halduslikku sulgemist, mitte füüsilist hävitamist. Ülejäänud neljas riigis registreeriti peaaegu eranditult hävitamist, kahjustamist või vandalismi; sulgemisi polnud üldse.

RIIK	PUUDUTATUD	JUHTUMITE LAAD
India	**212**	200 halduslikku sulgemist, mitte füüsilist kahjustamist
Saksamaa	**69**	Hävitamine, kahjustamine või vandalism
Mehhiko	**48**	Hävitamine, kahjustamine või vandalism
Ukraina	**44**	Hävitamine, kahjustamine või vandalism
Ameerika Ühendriigid	**42**	Hävitamine, kahjustamine või vandalism

MIKS ON SEE SIIN KÕIGE UUDISVÄÄRTUSLIKUM TABEL?

Bürokraatlikud piirangud ja füüsilised rünnakud annavad pealtnäha sarnaseid arve, kuid nõuavad väga erinevaid vastuseid. Saksamaa ja Ameerika Ühendriikide paiknemine nimekirja eesotsas tuletab meelde, et rünnakud kirikuhoonetele ei piirdu riikidega, kus kristlased kogevad ulatuslikumaid õiguslikke piiranguid. Lääne kristlikus meedias pälvivad kõige tõenäolisemalt tähelepanu just need andmed.

Riigisisene sundränne

Registreeriti ligikaudu 3527 kristlast, kes olid sunnitud oma riigi piires kodust lahkuma. Neist 2117 – kolm viiendikku – olid Nigeerias.

RIIK	REGISTREERITUD
Nigeeria	**2117**
Mosambiik	**777**
Kongo Demokraatlik Vabariik	**346**
Keenia	**100**
Nicaragua	**62**

Allikas ja metoodika

IIRF, 2026. aasta ühendatud teemaaruanne „Viis esikohal olevat riiki kristlaste tapmiste, inimröövide, vahistamiste ja karistuste, hoonetele ja pühakodadele suunatud rünnakute ning sundrände osas (jaanuar–detsember 2025)", mis tugineb IIRFi vägivallajuhtumite andmebaasile.

VID on sündmuspõhine avalikel allikatel rajanev andmekogu, mis avati avalikkusele 2024. aasta jaanuaris. See koondab digimeedias kajastatud juhtumeid ning täiendab neid kohapealsete intervjuude, allikauuringute, partnerite aruannete ja avalikkuselt saadud teadetega. Andmekogu toetavad Ladina-Ameerika Usuvabaduse Vaatluskeskus (OLIRE) ja Aafrika Usuvabaduse Vaatluskeskus (ORFA), viimane eelkõige Nigeeria osas. IIRF rakendab kvaliteedikontrolli ja andmete läbivaatamise korda ning parandab kirjeid ka tagantjärele, tunnistades samas avalikult, et ei suuda iga kirjet sõltumatult kontrollida.

OLULINE TAUSTATEAVE

- Vägivallajuhtumite andmebaasi sündmuspõhised arvud kajastavad teatatud ja registreeritud juhtumeid, mitte kõike toimunut. Need näitavad alampiiri, mitte koguarvu.
- Aastate vahelised muutused võivad kajastada andmekogumise paranemist, mitte olukorra muutumist. IIRFi sõnul kehtib see selgelt Nigeeria 2025. aasta andmete puhul.
- IIRF oli varem seotud WEAga – selle asutas WEA endine peasekretär Thomas Schirrmacher –, kuid praegu need kaks organisatsiooni enam seotud ei ole.

NELJAS OSA

Põhisõnumid

Neli sõnumit tähtsuse järjekorras. Kui kõneisikule jääb meelde üksnes esimene, on intervjuu siiski oma eesmärgi täitnud.

1. Tagakiusatud kristlased pole üksnes need, kelle eest palvetame. Nad on meile palves eeskujuks.

Paulus tunnustab Timoteost selle eest, et too on järginud tema õpetust, eluviisi ja talutud tagakiusamisi. Tänavune teema küsib kogu kirikult, kas ta tunneb neid usklikke, kelle eest palvetab. Aus vastus asetab meid õppijate, mitte heategijate rolli. Need, kes maksavad Kristuse järgimise eest kõige kõrgemat hinda, käivad teed, mida iga kristlane on kutsutud käima.

2. Tänavune lugu on kolmekümneaastane järjepidevus

IDOPi on peetud igal novembril alates 1996. aastast, läbi valitsuste vahetumise, sõdade ja tähelepanu muutumise. Just järjepidevus on oluline: tagakiusatud usklikud ütlevad ikka, et kardavad kõige enam unustusse jäämist.

3. Eeskuju järgimine tähendab teadmist, mida see tegelikult maksab.

Ei saa jäljendada seda, mille nägemiseks pole aega võetud. Sahara-taguses Aafrikas on hinnaks mitteriiklike relvarühmituste surmav vägivald – suutmatus inimesi kaitsta. Hiinas, Iraanis, Venemaal ja osas Ladina-Ameerikast on selleks vahistamised, kriminaalmenetlused ja kirikute sulgemine – riigivõimu teadlik rakendamine. Riigiametnikud panid toime 96 protsenti registreeritud vahistamistest. Nende nähtuste täpne nimetamine, allikale viitamine ja arvudega liialdamisest hoidumine kuuluvad hinna arvestamise juurde.

4. Täpselt, allikatele tuginedes ja sensatsioonita

WEA viitab avaldatud uuringutele, nimetab allika ja toob esile selle piirangud. Andmed on piisavalt rängad ka võimenduseta ning usaldusväärsus on vara, millele toetub õiguste kaitsmine ÜROs ja suhtluses valitsustega.

> •

Tõenäolised küsimused

„Kust need arvud pärinevad ja kas neid saab usaldada?" – IIRFi vägivallajuhtumite andmebaasist, 2025. kalendriaasta kohta. Andmebaas on sündmuspõhine ja tugineb teatatud juhtumitele, mistõttu näitab see alampiiri, mitte koguarvu. Tunnistagem ausalt, et tagakiusamise mõõtmine on keeruline ja organisatsioonide lähenemised erinevad. Märkige, et IIRFi asutas WEA endine peasekretär, kuid praegu pole instituut WEAga seotud. IIRF on avaldanud oma metoodika eelretsenseeritavas avatud juurdepääsuga ajakirjas: Petri, Wisdom ja Bainbridge, International Journal for Religious Freedom 18:2 (2025), ijrf.org/index.php/home/article/view/404.

„Miks on teie nimekirjas Saksamaa ja Ameerika Ühendriigid?" – Sest ka seal rünnatakse kirikuhooneid: esineb vandalismi, süütamisi ja kahjustamist. See ei ole võrreldav olukorraga Nigeerias või Põhja-Koreas, kuid väärib siiski kajastamist.

„Kas Teine kiri Timoteosele ei ütle, et kõiki kiusatakse taga? Kas see ei tasanda erinevusi?" – Salm 12 kirjeldab Kristuse järgimise hinda ega väida, et kõik olukorrad on samaväärsed. Vandalism Saksamaal ja tapmised Nigeerias on mõlemad reaalsed, kuid pole üks ja sama; seetõttu kajastatakse neid eraldi.

„Kas see pole lihtsalt lääne kristlaste jutt iseendast?" – IDOPi kujundasid algusest peale Sri Lanka, Rumeenia ja Egiptuse juhid ning kõige enam kannatavad kogudused asuvad Aafrikas, Lähis-Idas ja Aasias.

„Kas palve tegelikult muudab midagi?" – WEA kaitseb järjepidevalt õigusi ÜROs, esitab pöördumisi inimõiguste kaitse mehhanismidele ning toetab riiklikke alliansse. Palve ja õiguste kaitsmine on ühe liikumise teineteist täiendavad küljed, mitte alternatiivid.